

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ŠTVRŤROČNÝ KOMENTÁR K POLITIKE OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

APRÍL 2015

Obsah

Úvod	3
1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska	5
2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni	7
Prílohy	11

Úvod

Stabilita finančného systému je nevyhnutným predpokladom fungovania ekonomiky. Ide o široký koncept od bezpečnosti bankových vkladov a iných podobných produktov až po plynulé fungovanie trhu úverov postavené na zodpovednom prístupe finančných inštitúcií a ich klientov. Cieľom politiky obozretnosti na makroúrovni je prispievať k finančnej stabilite najmä budovaním vyššej odolnosti finančného sektora v dobrých časoch, keď sa riziká spravidla ešte len formujú. Jej cieľom môže byť aj predchádzanie kumulácii systémových rizík, čo následne zmierňuje zraniteľnosť ekonomiky v čase krízy.

Politiku obozretnosti na makroúrovni vykonáva predovšetkým Národná banka Slovenska, formálne jej táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska môže pri výkone politiky obozretnosti na makroúrovni použiť viaceré nástroje (od zmiernenia špecifického rizika až po plošné zvýšenie požiadavky na kapitál) ako aj formy ich použitia (od upozornenia na riziko až po zákonnú povinnosť)¹. Dodatočné sprísňovanie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni je aj v kompetencii Európskej centrálnej banky.

Dôležitou časťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni je pravidelné štvrtročné hodnotenie vývoja v oblasti finančnej stability, ktorého súčasťou je aj rozhodnutie Bankovej rady NBS o prípadnom použití jednotlivých nástrojov. Napĺňanie základného cieľa, teda udržiavanie finančnej stability, je hodnotené prostredníctvom sledovania piatich predbežných cieľov²:

1. Zmiernenie a zabránenie nadmernému úverovému rastu a dlhovému financovaniu
2. Zmiernenie a zabránenie nadmernému nesúladu splatností a strate trhovej likvidity
3. Obmedzenie koncentrácie priamych a nepriamych expozícií
4. Obmedzenie systémového vplyvu nedostatočne zladených stimulov s cieľom znížiť morálny hazard
5. Zvýšenie odolnosti finančných infraštruktúr

Prvý predbežný cieľ je zameraný na zabránenie nadmernému rastu úverov a iného dlhového financovania, keďže práve tento trend je všeobecne označovaný za jeden z hlavných dôvodov ekonomickej a finančnej krízy. Vzhľadom na tradičný charakter slovenského finančného trhu ide o veľmi dôležitý cieľ. Väčšina významných trendov, ako aj rizík v domácom bankovom sektore, je spojená s trhom úverov domácnostiam a podnikom. Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom úverov domácej ekonomike na celkovej bilancii, pričom väčšina príjmu bánk pochádza práve z tejto aktivity.

Druhý predbežný cieľ sa týka zabránenia nadmernému časovému nesúladu splatností aktív a pasív v bilancii bánk. Inými slovami splatnosť aktívnych operácií by sa nemala významne odlišovať od splatnosti zdrojov bánk. Napriek tomu, že úlohou bánk je sprostredkovať financovanie dlhodobých aktív (úvery) krátkodobými pasívami (vklady), skúsenosti ukázali, že nadmerný časový nesúlad aktív a pasív prehlbuje zraniteľnosť finančného systému a prispieva k tvorbe ekonomických a finančných nerovnováh.

¹ Viac o nástrojoch na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni>.

² Predbežné ciele boli definované v nadväznosti na Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká zo 4. apríla 2013 o predbežných cieľoch a nástrojoch makroprudenciálnej politiky (ESRB/2013/1).

Tretím predbežným cieľom je obmedzenie koncentrácie priamych aj nepriamych expozícií. Priama koncentrácia spravidla súvisí s významným vystavením, napr. voči domácnostiam, verejnej správe, alebo určitému segmentu hospodárstva. Nepriame expozície vznikajú prostredníctvom vzájomného prepojenia finančných a nefinančných inštitúcií. Zvýšená koncentrácia je dlhodobou štruktúrnou črtou domáceho finančného sektora. Vyplýva to najmä zo štruktúry slovenskej ekonomiky, ktorá je do veľkej miery závislá od malého počtu vybraných odvetví, ale aj z koncentrácie pohľadávok, resp. zdrojov financovania sa bánk vo vzťahu k niektorým klientom, resp. skupinám klientov. Ďalšou významnou charakteristikou slovenského bankového sektora je vysoký podiel domácich štátnych dlhopisov v bilanciách bánk.

Štvrtým predbežným cieľom je zmiernenie systémového rizika súvisiaceho s nesprávne nastavenou motiváciou finančných inštitúcií a ich klientov. Primárnym cieľom je zníženie rizika morálneho hazardu súvisiaceho s existenciou systémovo významných finančných inštitúcií. Kým však v rámci tretieho predbežného cieľa sa sleduje koncentrácia z dôvodu možného dopadu na jednotlivé banky, resp. na bankový sektor, pri systémovo významných inštitúciách sa koncentrácia sleduje z dôvodu veľkosti dopadu prípadného zlyhania danej inštitúcie na finančný a reálny sektor. V neposlednom rade existujú príklady vzniku morálneho hazardu aj pri odmeňovaní manažmentu finančných inštitúcií alebo nastavení spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi.

Piatym predbežným cieľom je zvýšenie odolnosti finančnej infraštruktúry. Najdôležitejšou súčasťou finančnej infraštruktúry na Slovensku sú najmä platobné systémy (Target 2, SIPS), Fond ochrany vkladov a systémy zúčtovania cenných papierov. Ich spoľahlivé fungovanie je významným predpokladom finančnej stability na Slovensku.

Štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni je štruktúrovaný podľa uvedených cieľov v súlade s odporúčaním (ESRB/2013/1). Obsahuje najmä analytické hodnotenie situácie (opierajúce sa o indikátory v prílohe), ktoré je podkladom pre rozhodnutie Národnej banky Slovenska. Aktuálny štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni vychádza predovšetkým z údajov k 31.12.2014, ale kvalitatívne hodnotenie zohľadňuje aj informácie dostupné k dátumu predloženia komentára.

Dokument je rozdelený na tri časti. V prvej časti je prezentovaná stručná analýza s hodnotením najvýznamnejších zmien z hľadiska systémového rizika v aktuálnom štvrtroku, štruktúrovaná podľa uvedených predbežných cieľov. Druhá časť, ktorá je zameraná na rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, obsahuje rozhodnutia NBS ako aj prípadné rozhodnutia ECB. Tretiu časť tvoria prílohy: tabuľky s ukazovateľmi, podľa ktorých sa sledujú predbežné ciele a podklady pre rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša.

1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska

1.1 Nadmerný úverový rast a dlhové financovanie

Počas posledného štvrťroku 2014 bol vývoj na trhu úverov ovplyvňovaný rozdielnym vývojom v sektore retailu (rýchly rast) a v sektore podnikov (stagnácia). Dynamika celkových úverov poskytnutých domácimi bankami tak stále zaostávala za predkrízovým obdobím.

Hodnoty proticyklického smerovníka (Graf 3) sa v poslednom štvrťroku výrazne nezmenili. Aj keď viaceré vstupné premenné dosahujú vysoké hodnoty (najmä čo sa týka sektora retailu), ich vplyv na výsledný ukazovateľ bol kompenzovaný vývojom v podnikovom sektore (pokles objemu úverov od domácich bánk aj objemu úverov zo zahraničia a len mierny nárast emisie dlhopisov), úverovými štandardami a priemernými cenami nehnuteľností.

V dôsledku uvedeného poklesu objemu dlhu v podnikovom sektore sa vývoj celkových úverov nejavil ako nadmerný ani vo vzťahu k vývoju HDP. Indikátor credit-to-GDP gap v poslednom štvrťroku prehýbil svoje záporné hodnoty v oboch použitých metodikách (Graf 1 a Graf 2).

1.2 Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita

Aj v štvrtom štvrťroku 2014 bol časový nesúlad medzi aktívami a pasívami bánk ovplyvňovaný robustným trendom rastu dlhodobých úverov domácnostiam. V porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom sa však časový nesúlad aktív a pasív neprehýbil. Zastavenie prehlbovania časového nesúladu súvislo s viacerými čiastkovými faktormi. Medzi najvýznamnejšie faktory na strane pasív patrila emisia hypotekárnych záložných listov so splatnosťou od 2 do 5 rokov a nárast vkladov fyzických osôb so splatnosťou od 9 do 12 mesiacov. Časový nesúlad do jedného roka zmiernilo aj čerpanie dlhodobých zdrojov z centrálnej banky, ktoré boli uložené na bežné účty v centrálnej banke.

Na konci roka zároveň mierne klesol podiel úverov na vkladoch. Dôvodom bol pokles úverov a nárast vkladov v podnikovom sektore. Ukazovateľ likvidných aktív v poslednom štvrťroku 2015 ďalej klesal, predovšetkým v bankách orientujúcich sa na poskytovanie úverov domácnostiam.

1.3 Koncentrácia

Riziko koncentrácie sa počas štvrtého štvrťroka 2014 výraznejšie nezmenilo, hoci v jednotlivých zložkách nastali mierne zmeny.

Najvýznamnejším trendom z tohto pohľadu bol pokračujúci nárast expozícií bankového sektora voči Cypru (najmä voči podnikovému sektoru), zatiaľ čo kreditné spready Cypru stále zostávajú na úrovniach poukazujúcich na zvýšené riziko. S výnimkou tohto trendu však možno hodnotiť vystavenie slovenského finančného sektora voči rizikovým krajinám ako pomerne nízke. To platí aj o vystavení voči Grécku (ktoré je na úrovni 0,75 % vlastných zdrojov), čo je vzhľadom na pomerne výrazný rast kreditných spreadov Grécka zaznamenaný počas štvrtého štvrťroka 2014 pre stabilitu slovenského sektora pozitívne.

Mierne vzrástlo aj vystavenie slovenských bánk voči vlastnej finančnej skupine, a to v hrubej hodnote (z 5,2 % na 6,0 % bilančnej sumy), aj v čistej hodnote, t. j. po odpočítaní záväzkov (z 1,6 % na 2,5 % bilančnej sumy).

Na druhej strane, pokračoval trend mierneho poklesu podielu slovenských štátnych dlhopisov v portfóliách bánk, ktoré predstavujú relatívne výrazne koncentrovanú časť bilancie slovenského bankového sektora.

1.4 Morálny hazard

Výrazné zmeny v sledovaných indikátoroch za oblasť morálneho hazardu medzi tretím a štvrtým štvrťrokom nenastali. Naďalej je možné pozorovať pomerne výraznú koncentráciu prvých 3 – 5 bánk vo všetkých sledovaných oblastiach (Tabuľka 6), aj keď historicky vysoké hodnoty sú dosahované len v prípade objemu celkových pasív v rámci finančného sektora. Na druhej strane je potrebné poznamenať, že aj v prípade tohto ukazovateľa, podobne ako pri väčšine sledovaných ukazovateľov, výraznejšie výkyvy za sledované obdobie nenastali. Výnimku tvorí jedine podiel investícií do domácich štátnych dlhopisov na celkovom objeme emitovaných domácich štátnych dlhopisov, kde je možné sledovať dlhodobý trend poklesu tohto podielu. Tento klesajúci trend pokračoval aj v poslednom štvrťroku 2014.

1.5 Finančná infraštruktúra a ostatné riziká

V treťom a štvrtom štvrťroku 2014 banky platili príspevky do Fondu ochrany vkladov na úrovni 0,01 % z hodnoty chránených vkladov. Výška príspevkov sa zmenila z pôvodných 2 % prechodným ustanovením účinným od 1. augusta 2014. Pokrytie chránených vkladov prostriedkami fondu sa medzištvrtročne nezmenilo a zostalo na úrovni približne 0,60 % chránených vkladov k decembru 2014. Banky v poslednom štvrťroku nemali povinnosť uhradiť splátku osobitného odvodu finančných inštitúcií, nakoľko akumulované prostriedky na účte štátnych finančných aktív prekročili hranicu 500 mil. € k júlu 2014. Prekročenie tejto hranice má za následok pokles sadzby odvodu zo 0,4 % na 0,2 % od prvého štvrťroka 2015.

2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni

2.1 Aktuálne rozhodnutie NBS k príslušnému štvrťroku

Vzhľadom na vývoj hlavných ukazovateľov nadmerného rastu úverov a finančnej páky (Tabuľka 1) a vývoja proticyklického smerovníka (Graf 3) Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodla o určení miery proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0 %³.

2.2 Aktuálne platné nastavenie nástrojov zo strany NBS

Dňa 7.10.2014 Banková rada Národnej banky Slovenska schválila odporúčanie NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Národná banka Slovenska tým reaguje na vývoj na trhu retailových úverov, keď v poslednom období opakovane upozorňovala na viaceré nerovnováhy. Odporúčanie zavádza viaceré princípy, a je k dispozícii na webovom sídle NBS⁴.

Ďalšie aktuálne platné nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni pokrývajúce najmä oblasť kapitálových požiadaviek sú v Tabuľke 1.

2.3 Možné použitie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v strednodobom horizonte

Aktivácia kapitálových vankúšov pre systémovo významné banky

V štvrtročnom komentári k politike obozretnosti na makroúrovni za január 2015 Národná banka Slovenska komunikovala zámer určiť kapitálové vankúše pre systémovo významné banky. Implementácia kapitálových požiadaviek pre systémovo významné banky je pravdepodobná od 1.1.2016, pričom celková kapitálová požiadavka na systémovú významnosť by nemala presiahnuť 3 %⁵.

Pripravované legislatívne zmeny v oblasti úverov na bývanie

Vzhľadom na prebiehajúce legislatívne zmeny vyplývajúce zo smerníc EÚ sa pripravuje integrácia viacerých častí odporúčania NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov do primárnej alebo sekundárnej legislatívy. Dôležitým prínosom takejto zmeny bude rozšírenie regulačného rámca aj na iné subjekty než sú banky. Legislatíva v tejto oblasti tak prinesie väčšiu istotu všetkým bankovým aj nebankovým inštitúciám ohľadom rovnakých podmienok podnikania v oblasti retailových úverov.

Očakávaný vývoj miery proticyklického kapitálového vankúša v nasledujúcom štvrťroku

Proticyklický kapitálových vankúš sa vzťahuje na všetky expozície. Preto rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša spravidla zohľadňuje vývoj úverov v jeho všetkých hlavných segmentoch, predovšetkým v sektore podnikov a domácností. Súčasný vývoj na trhu úverov je však kombináciou dynamického rastu úverov domácnostiam a stagnácie úverov podnikom. Keďže zatiaľ nie sú signály o robustnom oživení podnikových úverov, Národná banka Slovenska predpokladá, že aktuálna miera proticyklického kapitálového vankúša sa nezmení ani pri nasledujúcom rozhodovaní, ktoré je naplánované na júl 2015.

³ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni/rozhodnutia>

⁴ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni/nastavenie-nastrojov/aktualne-nastavenie-ostatnych-nastrojov-platnych-v-sr>

⁵ http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/Makropolitika/Stvrtrocny_komentar_2015_januar_SK.pdf

2.4 Rozhodnutia ECB týkajúce sa slovenského bankového sektora k príslušnému štvrtroku

K aprílu 2015 nebolo zo strany Európskej centrálnej banky vydané žiadne rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni.

Tabuľka 1 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre SR

Makroprudenciálny nástroj	3. štvrťrok 2014	4. štvrťrok 2014	1. štvrťrok 2015	2. štvrťrok 2015	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre SR					
Vankúš na zachovanie kapitálu (§ 33b zákona o bankách)	1,5%*	2,5%	2,5%	2,5%	
Miera proticyklického kapitálového vankúša (§ 33g zákona o bankách)		0%	0%	0%	
Vankúš pre O-SII (§ 33d zákona o bankách)					Plánovaná aktivácia od 1.1.2016
Vankúš na krytie systémového rizika (§ 33e zákona o bankách)					Plánovaná aktivácia od 1.1.2017
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie (čl. 124 nariadenia CRR)	35%	35%	35%	35%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	50%	Plánované zvýšenie
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	15%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	50%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	15%	

* Hodnota platná v období od 1. augusta 2014 do 30. septembra 2014.

Tabuľka 2 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre zahraničné expozície

Makroprudenciálny nástroj	3. štvrťrok 2014	4. štvrťrok 2014	1. štvrťrok 2015	2. štvrťrok 2015	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre zahraničie					
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Švédsko (§ 33h zákona o bankách)	0%	0%	0%	0%	Zvýšenie na 1,0 % od 13. septembra 2015
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty EÚ (§ 33h zákona o bankách)	0%	0%	0%	0%	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Nórsko (§ 33h zákona o bankách)	0%	0%	0%	0%	Zvýšenie na 1,0 % od 1. júla 2015
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty sveta (§ 33h a § 33 zákona o bankách)	0%	0%	0%	0%	
Vankúš na krytie systémového rizika pre ostatné štáty EÚ (§ 33f zákona o bankách)	0%	0%	0%	0%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	35%	35%	35%	35%	Írsko, Chorvátsko, Malta: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 35%
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie – Švédsko (čl. 124 nariadenia CRR)	100%	100%	100%	100%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	50%	Rumunsko: plánované zvýšenie na 100% a sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50% Spojené kráľovstvo: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50%
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	15%	

Zdroj: ESRB.

Prílohy

A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík

Tabuľka 3 Nadmerný rast úverov a finančná páka

	12.03	3.04	6.04	9.04	12.04	3.05	6.05	9.05	12.05	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	9.14	12.14			
Celkový súkromný dlh																																																
Celkový Credit-to-trend_GDP gap	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	-1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	2%	3%	3%	3%	4%	4%	5%	4%	5%	5%	6%	5%	6%	5%	4%
Súkromný dlh: medziročný rast																																																
- Domácnosti																																																
- Podniky																																																
Dlh ku HDP: úroveň	46%	44%	47%	47%	49%	48%	50%	50%	50%	57%	60%	58%	55%	59%	60%	61%	62%	62%	65%	66%	67%	71%	73%	74%	73%	73%	73%	73%	72%	73%	73%	74%	74%	74%	75%	76%	75%	75%	79%	78%	79%	82%	83%	82%				
- Domácnosti	8%	9%	9%	10%	10%	11%	12%	13%	13%	14%	15%	15%	16%	16%	17%	17%	18%	18%	19%	20%	21%	21%	23%	23%	24%	24%	25%	25%	25%	26%	26%	27%	27%	27%	28%	28%	28%	29%	30%	30%	31%	31%	32%	33%				
- Podniky	38%	36%	38%	37%	38%	37%	38%	38%	37%	43%	45%	43%	39%	43%	44%	44%	44%	44%	45%	46%	46%	50%	50%	51%	49%	49%	48%	48%	46%	47%	47%	48%	48%	47%	47%	47%	48%	46%	46%	49%	48%	49%	51%	51%				
Úvery poskytnuté domácimi bankami																																																
Credit-to-trend_GDP gap	1%	1%	1%	1%	0%	1%	2%	3%	3%	3%	4%	4%	5%	4%	5%	5%	6%	5%	6%	5%	4%	4%	2%	1%	0%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	0%	0%	-1%	-1%	-2%	-2%	-3%	-3%	-3%	-3%	-3%	-3%	-2%	-2%	-2%	
Úvery: medziročný rast	12%	17%	19%	16%	10%	11%	16%	21%	28%	27%	26%	23%	25%	23%	23%	25%	24%	26%	24%	23%	18%	15%	9%	6%	3%	2%	3%	4%	6%	7%	10%	9%	9%	7%	3%	2%	3%	3%	4%	4%	4%	6%	6%	7%	6%	6%		
- Domácnosti	37%	41%	44%	42%	38%	39%	41%	42%	41%	40%	38%	34%	32%	30%	28%	27%	28%	28%	28%	28%	25%	22%	17%	13%	11%	10%	10%	11%	12%	12%	12%	11%	10%	9%	8%	9%	9%	9%	9%	9%	9%	9%	10%	11%	11%	12%		
- Podniky	4%	10%	11%	6%	-1%	-1%	4%	11%	21%	19%	20%	15%	20%	18%	19%	24%	22%	24%	21%	20%	13%	10%	3%	0%	0%	-3%	-4%	-3%	-1%	0%	3%	8%	8%	7%	4%	-2%	-5%	-3%	-4%	-3%	-2%	-3%	0%	0%	1%	-2%		
Úvery ku HDP: úroveň	26%	26%	25%	25%	26%	26%	27%	26%	26%	27%	28%	29%	30%	31%	32%	32%	34%	34%	35%	36%	37%	38%	39%	40%	41%	42%	43%	44%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	
- Domácnosti	7%	8%	8%	9%	9%	10%	10%	11%	12%	12%	13%	14%	14%	14%	15%	16%	16%	16%	17%	18%	19%	19%	20%	21%	22%	22%	23%	23%	23%	23%	24%	24%	25%	25%	25%	25%	26%	26%	27%	27%	28%	28%	29%	30%	31%			
- Podniky	18%	19%	18%	18%	16%	17%	17%	18%	18%	18%	19%	18%	19%	19%	20%	20%	21%	21%	22%	22%	22%	23%	23%	23%	23%	23%	23%	22%	22%	22%	21%	21%	21%	21%	21%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	19%			
Sektor domácností																																																
Bankový dlh k disponibilnému príjmu: gap	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	0%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-2%	-1%	-1%	-1%	-2%	-2%	-2%	-2%	-1%	-2%	-2%	-1%	-2%	-1%	-1%	0%		
Bankový dlh k disponibilnému príjmu: úroveň	13%	13%	14%	15%	16%	16%	18%	19%	20%	21%	22%	23%	25%	25%	26%	27%	28%	29%	30%	31%	32%	32%	33%	34%	35%	35%	36%	37%	37%	38%	39%	40%	40%	41%	42%	43%	43%	44%	44%	45%	46%	47%	48%	49%	50%			
Bankový dlh k disponibilnému príjmu: medziročný rast	28%	30%	31%	29%	25%	27%	29%	31%	29%	28%	25%	22%	21%	19%	16%	15%	14%	15%	17%	16%	14%	12%	10%	9%	9%	9%	8%	8%	8%	7%	8%	7%	8%	7%	8%	7%	8%	7%	8%	7%	8%	7%	8%	8%	8%	8%		
LTV na nové úvery na bývanie		69%	69%	70%	71%	74%	75%	76%	78%	80%	82%	84%	87%	88%	90%	90%	91%	91%	90%	84%		70%	65%	65%	65%	65%	65%	66%	67%	68%	69%	70%	69%	71%	69%	74%	73%	71%	71%	71%	72%	72%	72%	74%	73%	73%	74%	
Index dostupnosť bývania																																																
Sektor podnikov																																																
Celkový dlh ku trendu tržieb: gap	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	0%	-1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-1%	0%	0%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-2%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	
Bankový dlh ku trendu tržieb: gap	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Gap: odchýlka príslušného ukazovateľa od jeho dlhodobého trendu

Credit-to-GDP gap: odchýlka podielu súkromného dlhu na hrubom domácom produkte od svojho dlhodobého trendu

Poznámka: Tmavšia farba bunky naznačuje vyššiu pravdepodobnosť tvory nerovnováhy z pohľadu makroprudenciálnej politiky

Ukazovateľ obsahujúce "celkový súkromný dlh" budú vzhľadom na dostupnosť dát aktualizované k 28.4.2015

Tabuľka 4 Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita

	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	9.14	12.14											
Kumulatívna pozícia do 7 dní	-28%	-23%	-26%	-28%	-27%	-28%	-33%	-29%	-27%	-30%	-23%	-29%	-31%	-30%	-32%	-36%	-36%	-36%	-36%	-34%	-35%	-32%	-33%	-29%	-30%	-31%	-32%	-31%	-34%	-36%	-36%	-36%	-36%	-38%	-37%	-37%										
Kumulatívna pozícia do 30 dní	-24%	-26%	-27%	-31%	-26%	-31%	-30%	-32%	-30%	-30%	-23%	-32%	-35%	-34%	-34%	-37%	-39%	-40%	-39%	-38%	-38%	-37%	-35%	-32%	-32%	-33%	-33%	-33%	-36%	-38%	-38%	-38%	-40%	-39%	-37%											
Kumulatívna pozícia do 1 roka	-28%	-27%	-30%	-31%	-28%	-29%	-29%	-30%	-28%	-28%	-28%	-35%	-36%	-38%	-39%	-40%	-37%	-37%	-38%	-39%	-39%	-40%	-40%	-36%	-36%	-39%	-37%	-40%	-41%	-43%	-43%	-45%	-45%	-46%	-46%											
Kumulatívna pozícia do 2 rokov	-23%	-22%	-24%	-25%	-24%	-23%	-24%	-25%	-23%	-24%	-24%	-30%	-30%	-30%	-31%	-34%	-33%	-33%	-34%	-35%	-37%	-37%	-35%	-32%	-32%	-34%	-33%	-36%	-38%	-40%	-40%	-40%	-41%	-42%	-41%											
Založené cenné papiere / všetky cenné papiere								4%	5%	7%	21%	15%	25%	24%	27%	26%	26%	15%	17%	17%	17%	17%	28%	24%	22%	22%	25%	16%	15%	13%	11%	11%	11%	12%	16%											
Dlhopisy matujúce v najbližšom roku	4%	5%	5%	10%	13%	13%	7%	14%	20%	22%	22%	12%	15%	16%	22%	28%	30%	22%	16%	14%	19%	14%	14%	12%	17%	14%	15%	15%	14%	11%	9%	14%	14%	20%	16%	19%										
Celková pozícia voči zahraničiu (bez kapitálu*)	-16%	-14%	-7%	-8%	-12%	-11%	-11%	-12%	-13%	-13%	-14%	5%	6%	5%	2%	3%	2%	0%	2%	2%	1%	0%	2%	2%	4%	3%	5%	4%	2%	3%	4%	3%	4%	4%	4%											

* Kapitál: vlastné zdroje dcérskych spoločností zahraničných bánk

Poznámka: Tmavšia farba bunky naznačuje vyššiu pravdepodobnosť tvory nerovnováhy z pohľadu makroprudenciálnej politiky

Tabuľka 5 Koncentrácia

	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	9.14	12.14
Podiel veľkej majetkovej angažovanosti (celkovej) k vlastným zdrojom									179%	168%	155%	164%	146%	121%	111%	110%	111%	101%	99%	110%	110%	135%	139%	117%	90%	95%	100%	108%	109%	106%	94%	99%	105%	124%	111%	101%
Podiel expozície voči SR na bilančnej sume	16%	16%	16%	19%	14%	18%	18%	18%	17%	15%	14%	14%	18%	19%	21%	21%	22%	23%	23%	21%	21%	20%	20%	20%	20%	21%	21%	20%	20%	21%	20%	18%	18%	18%	17%	
Aktíva voči vlastnej finančnej skupine na bilančnej sume	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	5%	6%	4%	3%	4%	5%	5%	6%	6%	5%	4%	5%	6%	6%	6%	5%	5%	5%	4%	5%	5%	6%	
Pasíva voči vlastnej finančnej skupine na bilančnej sume	7%	7%	4%	5%	9%	8%	8%	10%	9%	13%	12%	10%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	7%	5%	6%	6%	6%	4%	2%	2%	2%	1%	2%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	3%
Aktíva v reálnej hodnote proti zisku a strate	4%	6%	5%	10%	10%	12%	11%	10%	12%	10%	9%	10%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	4%	4%	4%	4%	3%	4%	3%	4%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	1%	2%	1%
Pasíva v reálnej hodnote proti zisku a strate	7%	7%	5%	6%	7%	7%	6%	6%	6%	5%	6%	6%	3%	3%	3%	2%	3%	2%	2%	2%	2%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	
Podiel nominálnej hodnoty derivátov na bilančnej sume	110%	131%	126%	113%	114%	110%	107%	105%	111%	108%	112%	69%	48%	46%	43%	42%	40%	40%	38%	37%	39%	41%	38%	37%	37%	36%	34%	31%	34%	35%	34%	31%	31%	33%	31%	29%
Expozície voči štátom s vysokým alebo rastúcim spreadom* (podiel na vlastných zdrojoch)																																				
Grécko														0%	0%	0%	0%	20%	19%	18%	18%	16%	15%	14%	13%	3%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	
Cyprus														3%	4%	6%	5%	4%	4%	4%	8%	10%	7%	7%	10%	10%	11%	12%	12%	14%	13%	14%	15%	14%	16%	16%
Úvery poskytnuté odvetviam so zvýšeným alebo rastúcim podielom zlyhaných úverov (podiel na bilančnej sume)																																				
Stavebníctvo	1%	1%	1%	2%	1%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	1%
Komerčné nehnuteľnosti	2%	2%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%	5%	6%	6%	6%	5%	5%	5%	5%	5%
Veľkoobchod a maloobchod	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	6%	7%	6%	6%	6%	6%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	4%	4%	4%
Priemysel	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	6%	7%	7%	6%	6%	7%	7%	6%	6%	6%	6%	6%	5%	5%	6%	5%	6%	5%	5%	5%	5%	5%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%

* Nárast spreadu o viac ako 2 p.b. za posledný rok alebo hodnota spreadu nad 4 p.b. Spread je vypočítaný ako rozdiel výnosov dlhopisov príslušnej krajiny a Nemecka.

** Nárast podielu zlyhaných úverov o viac ako 1 p.b. za posledný rok alebo hodnota tohto podielu nad 10 %.

Poznámka: Tmavšia farba buniek naznačuje vyššiu pravdepodobnosť tvorby nerovnováhy z pohľadu makroprudenciálnej politiky

Tabuľka 6 Morálny hazard

	3.04	6.04	9.04	12.04	3.05	6.05	9.05	12.05	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	9.14	12.14	
Celkové čísla aktíva	C5	65%	66%	66%	67%	67%	67%	68%	66%	67%	65%	67%	66%	68%	68%	68%	67%	67%	68%	72%	69%	70%	72%	72%	72%	73%	72%	72%	71%	71%	71%	72%	71%	72%	72%	71%	71%	71%	70%	70%	70%	71%	71%		
	HHI	1 164	1 178	1 136	1 147	1 104	1 121	1 094	1 071	1 037	1 110	1 096	1 127	1 065	1 086	1 075	1 085	1 086	1 083	1 090	1 197	1 187	1 214	1 266	1 273	1 265	1 275	1 252	1 237	1 220	1 221	1 220	1 254	1 222	1 250	1 254	1 221	1 220	1 213	1 223	1 214	1 205	1 218	1 226	1 221
Objem chránených vkladov	C5	77%	76%	75%	75%	75%	75%	75%	76%	76%	76%	76%	76%	75%	75%	75%	74%	74%	74%	76%	76%	76%	78%	77%	76%	76%	75%	75%	75%	75%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	73%	70%	70%	70%	70%	70%	
	HHI	1 803	1 710	1 684	1 671	1 658	1 644	1 625	1 593	1 622	1 614	1 612	1 594	1 597	1 579	1 582	1 573	1 576	1 571	1 512	1 605	1 575	1 571	1 590	1 536	1 517	1 513	1 508	1 478	1 458	1 454	1 458	1 389	1 359	1 383	1 386	1 371	1 361	1 360	1 364	1 284	1 276	1 278	1 276	1 279
Podiel investícií do domácich štátnych dlhopisov na celkovom objeme emitovaných domácich štátnych dlhopisov	C5	66%	61%	62%	61%	50%	51%	52%	52%	45%	47%	47%	44%	40%	39%	40%	40%	37%	33%	34%	38%	46%	45%	47%	47%	47%	45%	40%	38%	36%	37%	34%	33%	31%	32%	30%	28%	27%	27%	26%	26%	26%	25%		
	HHI	2 088	2 038	2 043	2 065	1 936	2 052	2 368	2 377	2 050	2 195	2 193	2 175	2 309	2 366	2 404	2 306	2 071	2 026	1 913	1 701	1 920	1 891	1 924	1 909	1 805	1 806	1 844	1 839	1 789	1 746	1 766	1 777	1 734	1 827	1 848	1 797	1 824	1 689	1 771	1 788	1 764	1 832	1 817	1 772
Objem úverov poskytnutých retailu (stav)	C5	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	81%	82%	82%	82%	82%	82%	83%	85%	85%	85%	85%	85%	84%	84%	84%	84%	84%	84%	84%	84%	83%	83%	83%	83%	82%	81%	80%	80%	80%	79%	
	HHI	1 720	1 676	1 664	1 640	1 625	1 621	1 622	1 606	1 605	1 601	1 589	1 584	1 593	1 599	1 595	1 587	1 606	1 613	1 619	1 611	1 618	1 638	1 678	1 683	1 698	1 698	1 694	1 682	1 665	1 659	1 661	1 672	1 672	1 659	1 643	1 644	1 641	1 610	1 577	1 559	1 558	1 568	1 571	1 564
Objem celkových aktív v rámci finančného systému	C5	67%	67%	64%	64%	63%	61%	63%	66%	62%	70%	67%	65%	62%	67%	65%	68%	62%	69%	62%	61%	62%	61%	62%	62%	63%	60%	59%	62%	62%	57%	59%	57%	55%	56%	55%	49%	48%	49%	52%	55%	53%	55%	50%	53%
	HHI	1 128	1 125	1 196	1 009	1 048	1 008	1 022	1 060	954	1 204	1 063	1 035	984	1 091	1 005	1 076	982	1 095	960	910	945	1 032	1 050	1 135	1 168	1 034	942	1 077	1 027	905	882	914	853	905	882	750	783	857	980	987	1 038	961	807	878
Objem celkových pasív v rámci finančného systému	C5	62%	67%	62%	63%	66%	68%	67%	67%	67%	69%	63%	61%	64%	70%	66%	65%	67%	66%	69%	71%	65%	66%	74%	74%	77%	75%	74%	74%	78%	78%	79%	81%	82%	84%	86%	86%	87%	86%	84%	84%	82%	83%	84%	86%
	HHI	999	1 046	996	1 025	1 107	1 176	1 113	1 194	1 125	1 137	996	965	1 049	1 188	1 124	1 056	1 090	1 060	1 097	1 149	1 053	1 075	1 259	1 316	1 331	1 266	1 373	1 375	1 448	1 395	1 409	1 537	1 550	1 644	1 688	1 656	1 654	1 627	1 596	1 605	1 508	1 534	1 538	1 587

Poznámka: Tmavšia farba buniek naznačuje vyššiu pravdepodobnosť tvorby nerovnováhy z pohľadu makroprudenciálnej politiky

C5: podiel 5 inštitúcií s najväčším objemom danej položky na celkovom objeme v bankovom sektore k danému štvrtroku.

V prípade tretej indikátora vyjadruje C5 podiel objemu investícií do domácich štátnych dlhopisov prvých 5 bánk s najväčším podielom na celkovom objeme emitovaných domácich štátnych dlhopisov

HHI: Herfindahl-Hirschmanov index.

Tabuľka 7 Finančná infraštruktúra

	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	9.14	12.14
Krytie chránených vkladov	0.1%	0.2%	0.2%	0.3%	0.3%	0.4%	0.4%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%
Objem aktív z osobitného odvodu na aktívach	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%	0.2%	0.3%	0.3%	0.4%	0.5%	0.6%	0.7%	0.8%	0.8%	0.8%
Zmena pozície SR v Target 2 (mil. EUR)	54	-572	-587	1 140	1 529	-2 350	3 128	-2 617	5 574	2 779	3 718	2 439	3 923	2 527	-395	-4 256	3 800	-3 699	1 602	-2 149
Pozícia SR v Target 2 k aktívam NBS	-73%	-71%	-74%	-67%	-63%	-72%	-55%	-63%	-39%	-27%	-8%	5%	23%	33%	32%	16%	30%	16%	22%	12%

Podiel objemu prostriedkov akumulovaných v Fonde ochrany vkladov a celkového objemu chránených vkladov k príslušnému štvrťroku.

Podiel objemu akumulovaných prostriedkov z osobitného odvodu v vybraných finančných inštitúciách podľa zákona č. 384/2011 Z. z. a objemu čistých aktív bankového sektora k príslušnému štvrťroku

Poznámka: Tmavšia farba buniek v prvých dvoch riadkoch naznačuje vyššiu pravdepodobnosť tvrdoby nerovnováhy z pohľadu makroprudenciálnej politiky

Tabuľka 8 Odolnosť finančného systému

	12.03	3.04	6.04	9.04	12.04	3.05	6.05	9.05	12.05	3.06	6.06	9.06	12.06	3.07	6.07	9.07	12.07	3.08	6.08	9.08	12.08	3.09	6.09	9.09	12.09	3.10	6.10	9.10	12.10	3.11	6.11	9.11	12.11	3.12	6.12	9.12	12.12	3.13	6.13	9.13	12.13	3.14	6.14	9.14	12.14
Ukazovateľ základných vlastných zdrojov					21%	22%	21%	19%	18%	18%	16%	15%	15%	14%	14%	13%	13%	13%	13%	12%	12%	12%	11%	11%	11%	12%	12%	12%	12%	13%	13%	12%	12%	12%	13%	13%	13%	15%	15%	15%	15%	16%	16%	16%	17%
Ukazovateľ vlastných zdrojov	22%	22%	21%	19%	18%	17%	16%	15%	14%	14%	14%	13%	13%	13%	13%	12%	11%	12%	11%	11%	11%	12%	12%	12%	12%	13%	13%	13%	12%	13%	13%	13%	15%	16%	16%	16%	16%	16%	17%	17%	17%	17%	17%	17%	16%
Ukazovateľ likvidných aktív *																				1,46	1,4	1,3	1,3	1,31	1,4	1,4	1,4	1,4	1,37	1,4	1,3	1,4	1,36	1,5	1,5	1,5	1,51	1,5	1,5	1,4	1,42	1,44	1,36	1,36	1,60
Podiel vkladov na úveroch	55%	56%	55%	54%	57%	56%	58%	63%	66%	66%	68%	68%	72%	73%	71%	74%	77%	83%	84%	85%	78%	83%	83%	84%	85%	86%	83%	87%	85%	86%	87%	88%	90%	89%	89%	90%	88%	87%	88%	89%	89%	89%	90%	91%	91%

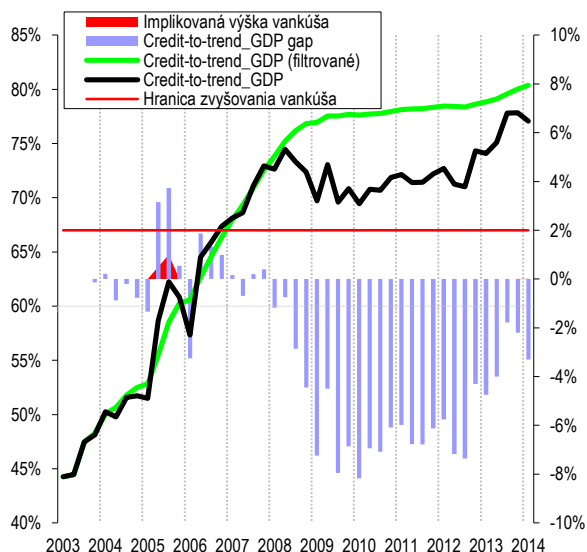
Poznámka: Tmavšia farba buniek naznačuje nižšiu odolnosť bankového sektora z pohľadu makroprudenciálnej politiky

* Zmena metodiky výpočtu ukazovateľa od decembra 2014

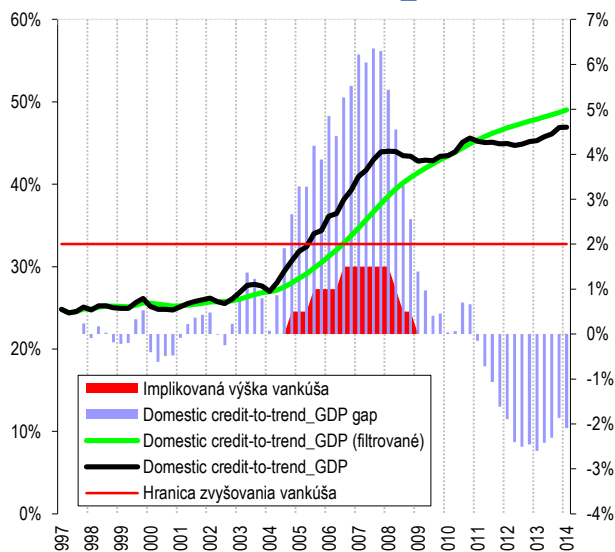
B Proticyklický kapitálový vankúš

Odchýlka pomeru objemu poskytnutých úverov k HDP od jeho dlhodobého trendu⁶

Graf 1 Credit-to-GDP

Graf 2 Domestic credit-to-trend_GDP

Hranica zvyšovania proticyklického kapitálového vankúša, implikovaná výška vankúša a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

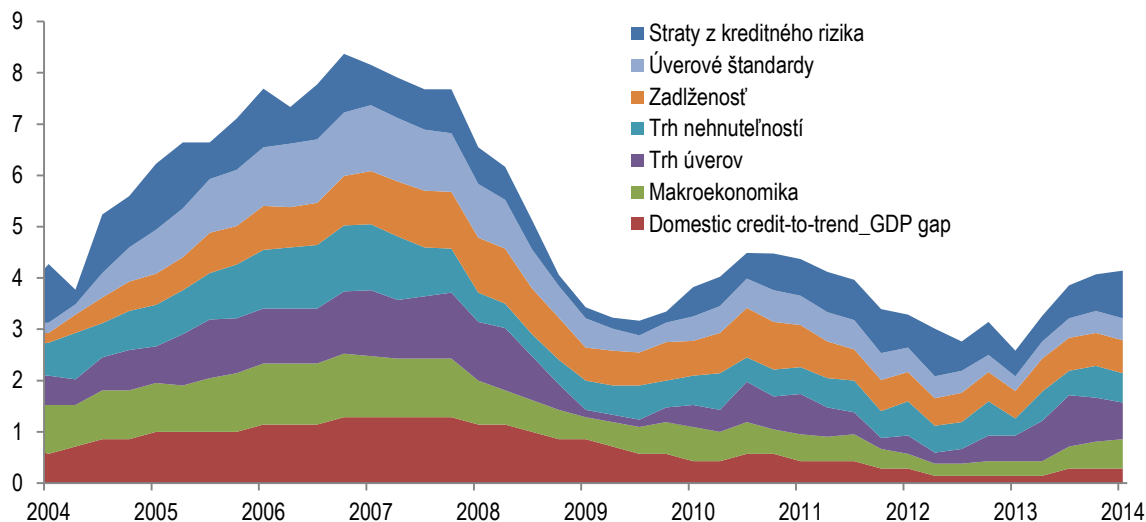
Implikovaná výška vankúša je vypočítaná v súlade s Odporúčaním ESRB (ESRB/2014/1)

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

Referenčné hodnoty pre proticyklický kapitálový vankúš⁷

Východisko referenčnej hodnoty	Referenčná hodnota k 31/12/2014
Referenčná hodnota podľa Credit-to-GDP gap	0 %
Referenčná hodnota podľa Domestic credit-to-trend_GDP gap	0 %

Graf 3 Proticyklický smerovník⁸

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, CMN.

⁶ Ukazovateľ podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách.

⁷ Povinnosť podľa § 33g, odsek 2, zákona o bankách, výpočet podľa Odporúčania ESRB (ESRB/2014/1) k usmerneniam týkajúcim sa zriadenia mier proticyklickej rezervy.

⁸ Naplnenie § 33g, odsek 1c, zákona o bankách.